

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR'S ADDRESS

Debate Continued

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Sir, before the hon'ble Minister continues his speech, if you will kindly permit me

Mr. SPEAKER.—Is it a point of order ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am only making a request for certain information from the hon'ble Minister. I do not know whether he would like to do it now, or after his speech is over.

Mr. SPEAKER.—Generally clarifications are rendered after the speech is over. I do not know on what point he wants information.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But it would facilitate us and also his work if the clarification is made now only.

So far as the arbitration clause is concerned, the hon'ble Minister was pleased to say yesterday that it was introduced into the Mysore Public Works Department for the first time by Mr. Channabasappa when he became the Minister in charge of Public Works, but I have a remembrance, if my memory serves me all right, that this clause was first introduced when Sri Nijalingappa became the Chief Minister during the interim period i.e., when he was there in office from 1st November until the General Elections were held in 1957. During that period in the case of the work taken up at that tunnel work near Madal when the Hindustan Construction Company people took up that work this clause was first introduced. At that time Mr Channabasappa was not the Public Works Minister, he became the Public Works Minister subsequently. Also for the first time in the history of Mysore Public Works Department a prior contractor was inducted into the service. Until then it was all done *amani*. Therefore I feel that on these two facts there is a very serious mistake, may be unintentional, viz., when a positive statement was made on the floor of the House that Mr. Channabasappa is the father of these two new things viz., inducting private contractors and also introducing a clause for awards in the contracts that have been taken up. I would request the hon'ble Minister to enlighten me on this point and clarify the position.

Mr. SPEAKER.—Now, two points have been raised. One is with regard to the introduction of what is called the arbitration clause. The introduction of the arbitration clause is a factual statement and the introduction of the contractors is yet another independent factual statement. Whatever it might be, clarification could be rendered; there is absolutely no objection to it but the time for clarification usually is after the speech is over. If the idea of asking for clarification in a manner that has been done is for the purpose of better coordination, I will certainly have no objection. But if a statement is made and objected to time is unnecessarily consumed without any purpose.

One more observation I would like to make before I call upon the hon'ble Minister to resume the speech is that such of the members as are desirous of participating will, kindly intimate to me so that I may coordinate and give them chance to the extent that is possible.

†Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—Sir, the hon. Member Sindaveerappa has sought some clarification about the introduction of the arbitration clause and also about entrusting public works to the contractors and he has mentioned particularly a work in the Bhadra Project. I have to verify because offhand I cannot say. I can, however, assure the hon. Member that whatever I have stated yesterday is only after I discussed with the concerned engineers and officers in the Public Works Department. With regard to the instance that was quoted just now by the hon. Member, I will verify and if I find that what has been said just now by the hon. Member is correct, I will not hesitate to correct my statement.

Mr. SPEAKER.—As I said before, they are factual statement. It could be verified and then hon. Member could be informed about it.

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ(ಭರ್ತುನಗರ).—ಸ್ವಾಮೀ ನಾನು ಮುಂದೆ ಕೇಳುವ ಮೂರೇ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಸರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಫಾರ್‌ವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Order, order. The members may have a little respect for my views. The point is that the hon'ble member was present when the speeches were delivered on this side. They have gone into the Press and the public have been apprised of it. There are new members also here. It was even suggested, let us review the whole thing from an earlier period with regard to more individuals. But the hon'ble member wants to confine the debate to 3 points which are material in his view and in view of the knowledge that he possesses on account of the prior debate.

Sri G. DUGGAPPA.—My submission is that it will only facilitate the Minister to cut short his speech and he may not take one hour if he were to apprise the House of these 3 points. These 3 points are as follows.

The first point has already been raised earlier by my friend Sri H. Siddaveerappa, ಅದು ಎನೆಂದರೆ.—

ಅಗಬೆಟ್ಟೇಷನ್ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸವರೇ ಕಾರಣರು ಆಗಿದ್ದರು: “ಅದರಿಂದಾಗಿ ಇದರೊಳಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡೆವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದಿನ ಅರಬೆಟ್ಟೇಷನ್ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ಇತ್ತು? ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೈಮುಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿನೋ ಸಂಶಯ ಎನೆ ಎಂದು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸವನೈರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಿಸುತ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೇದು ಅಪಾರ್ಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ.....

Mr. SPEAKER.—It is a very unsatisfactory way of saying I do not want to mention the name, I do not know what to do and then mention the name. The hon' member may have a clarification for himself in his mind before he is on his legs. If he mentions names, it puts the House into very awkward position.

Sri. G. DUGGAPPA.—I know it.

Mr. SPEAKER.—That portion in which the name is mentioned will be expunged.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಮೂರನೆಯದು ಏನುಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ಆಗ ಚಿಕ್ಕಕರ್ ಅವೈಸ್‌ರೂ ಆಗಿದ್ದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರು ಎಂದರೆ,—

The amount has been paid. That is a fact...The award is perverse. It must be challenged in a court of law.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—(ಹೊಳೆನರಸಿಪುರ) ಆಗ ಕಂಠಿಯವರು ಇದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ.

Mr. SPEAKER.—This is not a private conversation between the Hon'ble Member and Sri Devegowda. If the Hon'ble Member Sri Devegowda wants to participate, let him follow the rules, and ask the Member to yield and then have his say. This is a very bad way of doing it here.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೂ ಗೊತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—It is very bad and not at all a praiseworthy habit to make comments as if he is some where in Cubbon Park.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಆಗಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕಕರ್ ಅವೈಸ್‌ರೂಗಳ ಒಪಿನಿಯನ್ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಸಲ್ಪಡಲಿ! ಅವಾರ್ಡ್ ಏನಿದೆ.

It must be challenged in a court of law. I am unable to put it in a nutshell.

ಅದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕೊನೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗಲೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೆ ಗೊಂಡರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದು ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ರಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಒಪಿನಿಯನ್ 'It must be challenged in a court of law.'

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸ ವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ಮೂರನೆಯದು ಹೆಚ್. ಇ. ಸಿ. ಪಿ. ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಆ ನಂತರ ತಳ್ಳಿ ತಾಕಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಿರಿ? ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಸ್ಯಾರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೀವೆನುಮಾಡಿರಿ! ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರಾ! ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರು. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೇಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರಿ? ಸರಕಾರದವರೇ ಎಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ!

ಈ ಮೂರು ಮಾಯಾಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಾಚು ಇನ್ನು ಒಂದು ಗುಣವು ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಹೇಳುವುದು. ತಪ್ಪು ತಪ್ಪದೆ ಎಂಬ ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

Sri M. S. KRISHNAN.—May I have a clarification?

Mr. SPEAKER.—Order, Order, are we having a debate or are we having a cross-examination? What is it?

(Sri M. S. Krishnan rose)

Order, Order, If I permit members a little latitude, it is misuse. Members must remember that this is a debate which is going on and those that are not able to participate in the debate in accordance with the rules have no place. If the member wants let him take a chance and do whatever he likes. He proposes to regulate the debate. Under what provision? Let him do it in his own mind. He wants to co-ordinate and facilitate the debate. It looks as if this is something dictatorial.

Sri G. DUGGAPPA.—No, Sir.

Mr. SPEAKER.—Order, Order.

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—I want a clarification.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri M. S. KRISHNAN.—It will facilitate the debate.

Mr. SPEAKER.—This facilitation and felicitation and all that kind of thing have no place in a proper debate.

Sri M. S. KRISHNAN.—Three points were raised.

Mr. SPEAKER.—Order, order. Can Sri G. Duggappa, now understand the consequence of having allowed one member to ask clarification? Now the other members feel that they have been denied the chance. He has seen and heard the debate on this side, on the other side and on every side upside and downside and yet if he does not understand God bless him.

Sri M. S. KRISHNAN.—If we get this clarification it will facilitate the debate. Otherwise we get confused.

Mr. SPEAKER.—If one gets confused, he must study more.

[Sri M. S. Krishnan rose.]

The Leader or the Whips must regulate. Otherwise the only course left open to me is to enforce the rules.

Sri C. K. RAJIAH SHETTY (Chicknaikanahalli).—The Leader has not been named.

Mr. SPEAKER.—I request the members to carefully understand the rules. If they have not understood them, let them study deeper and deeper and try to understand. If in spite of that, they cannot understand, all that I can say is, may God bless them.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಮೂರು ಕ್ಷಾರಿಧಿಕೇಶನ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ನಂತರ ಕೇಳಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನನಗೆ ಮೊದಲು ಈ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಎಂದು ನೀವು ಕೈನುಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಪ್ಪರವರೆಗೆ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಇಷ್ಟು ಕೇಸಸ್ ರೆಪರಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಎಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗಿದೆ. ಅದರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೈನುಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ನೆಗೋಷಿಯೇಶನ್ ಸೌಕರ್ಯ ರೂಪಾಯಿ ಬರವ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ರೋಕೋಪಮೋಗಿ ಇರಬೇಯಿಲ್ಲ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ರೆಕ್ಟಿಕ್ರಾ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದ್ದಿಲ್ಲಾ ಜೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನೀವು ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಏ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಕೋಡಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರ ತಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೆಗೋಷಿಯೇಶನ್ ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಚ್. ಇ. ಸಿ. ಬೋರ್ಡ್ ಏಕೆ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಜ್ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಚ್. ಇ. ಸಿ. ಪಿ. ಬೋರ್ಡ್ ಒಂದು ಸ್ಟೇಜುಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆದುದು ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಬೋರ್ಡ್. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ತರದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಡಮೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೈಡ್ರೊ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದರ Capacity, advisory capacity ಎಂದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದು ಅವರು ಕೇಳಿದಂತಹ ಮೂರು ಕ್ಷಾರಿಧಿಕೇಶನಿಗೆ ಉತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಪಾಸ್ ಅದ ಮೇಲೆ 14 ಲಕ್ಷ ಟಿಲ್ಲರ ದುಡ್ಡು ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಪೆರಿಯಾಪ್ಯಾಟದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದವಾಗ ನನ್ನ ಬಾತನಿಗೆ ಚಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ರಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇರಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನಾ, ಹಾಗೂ ಇತರ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ಇದುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೇಜ್ ಪೇಪರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಲ್ಲ ಅವೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿಬಹುದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಬರುವಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಮರ್ಪಕವಾದ, ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು, ತಾವು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಏನೇನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇವತ್ತು ನೀವು ರಾ ಇರಾಖೆಯ ಘಟನೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದುದು, ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ತರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ತಂದು ಇಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವನ್ನು ಟಿ ಬಿ ಒ ಮೇಲೆ ಇಡಬಹುದು, ಕೆಲವನ್ನು ಇಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ಹೇಳಿದಂತಹ ಅವಾರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ, ಮಾತನಾಡಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎರಡನೇ ಅಂತ ಗಳನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೇಳಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಸಲುವು ಏನು, ಏಕೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಂದು ಪಾರದ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಘಟನಾ ಇದೇನಿಲ್ಲ. ರಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಾ 30ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಸಭೆ ಇರುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Why was I ringing the bell ! Members must have a little patience. Otherwise, how can the debate be regulated ! Sri Duggappa is not a new comer; he has so much of knowledge of procedure, parliamentary practice and human nature. So, impatience is not commendable. Let the reply be over. If it is possible I am giving him a chance if he has not participated. It makes my mind so confused and disturbed without advantage to anybody.

ಶ್ರೀ ವಿಠಲೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪರಿಯಪ್ಪಣ್ಣರ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಬಹಳ ದಾಖಲೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಪರಿಣಿತರಾದ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ; ಹೃದಯ ಉಪ್ಪೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಕೊಪ್ಪ ಬರುತ್ತದೆ, ವನನ ಬರುತ್ತದೆ; ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಬೆಸೆತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ನೀರು, ನಮಗೆ ತಕ್ಕದಿರುವಾಗಿದ್ದಂತಹ, ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಅದ ಅಂಧ್ರದಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಿವರು. ಅದು ಯಾವಾಗ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗಿರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನಿನ ಸ್ವಾಮ್ಯವಂತಹ ರೈತಬಾಂಧವರಿಗೆ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಥವಾ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರ ಬೇಕಾದಂತಹ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರು. ಯಾರು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದರು ಎನ್ನುವುದು ನನಗಿಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದರೂ ಅಥವಾ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದ ವೇಲೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಬರ್ತಾಗಲಿ ಅದರಿಂದ ರಾಧ ವೇನಾದರೂ ಆಗಿದೆವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಮಿಷನ್ ನ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿವಾದ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಗ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ನಿಗುವಾದಂತ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ನಿಗು ತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಮುಂದೆ ಏನು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲವೇನು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ achievement ಏನು ಎಂದರೆ :

9-30 A.M.

We have succeeded in nullifying the so-called 1951 award. 1951ರ ರೆಪರ್ಟ್‌ನು ಏನು ಇತ್ತು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಧಿಸಿ, ಯಾವ ತಾಣ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಯಿತು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ನಿಲುವು ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇವೆರಡು ಪ್ರಿಂಟಿಡ್ ಪಾಲ್ಯೊಂಗ್ರಾಮ್ಸ್ (ತೋರಿಸುತ್ತಾ) ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆವು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಕೊಡಲು ನನಗ್ಲೇ ಈಗ ಅಷ್ಟು ಕಾಲಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸ್ಪೀಕರ್ ಕಾಲಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅಪರ ಅವಗಾಹನ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಸೇರೆ ಇತರರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಂಚಿತ್ ಕಾಖಿಸು. ಟಿ.ಬಿ. ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ (ತುಮಕೂರ).—ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಖ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ನುಸುರಿಂಗ್ಲಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಂಡ್. ಶ್ರೀ. ಇವೆರವು ವಿಂಚಿತ್ ವಾಲ್ಯಾಂಗನ್ನು ಒದಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಇದರ ಕಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗಹನವಾದುದು. ಇದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮರೆಯಬಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣದ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರರಿಂದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಷ್ಟ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಯಾವ ಬಲ್ಲದ ಅಕ್ಷರ ಎಂದು ಕಂಡಿಕೊಳ್ಳೋತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಬಹುದು. ನಾವು ಬಳಿಯ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಕಲಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಇನ್ನು ಯಾವ ಪಾಯಿಯಿಂದ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ತೊ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ 1918ರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇತ್ತು ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಗ ಅವರು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಂದ್ರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಅವರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿವೇಶನ್.—ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಅವಾರ್ಡ್ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದ್, ದವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಒಂದು ಕಡೆ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇವೆರಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಕ್ಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೇಂದ್ರದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ಸ್ ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಕೇಂದ್ರದವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಂತರ ನಮ್ಮ ಎರಡನೇ ಅಟಿವಿಟಿ ಏನು ಎಂದರೆ, We have succeeded in stopping the westward diversion of Krishna Water for generation of power by Maharashtra Government.

ಇದು ನವಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಮಧ್ಯೆ ನಾವು ಸ್ಕಾಂಟಿನ್ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 150, 200, 300 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇದರೂ ನಮಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಹಾಗೂ ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಇವರು ಜನರೇಳು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ವಾದ. ಇದು ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ರೀಕನಿಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ ಏರಿಯಾ ಸುಮಾರು 150-200 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಇದೆ, ಅದರಿಂದ ನೀರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂದ್ರದವರೂ ಕೂಡ ನಾಗಾರ್ಜುನ

ಸಾಗರಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇರಂಬುರ ಮಧ್ಯವಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬರು ಪವರು ಜನರೇಳು ಮಾಡಲು ನಿರಾಚೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿಲೋಧವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಕುಡಿಮುಪ್ಪದ ಸಲುವಾಗಿ ನೀರು, ಅನಂತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗಾಗಿ ನೀರು ಅವರ ಮೇಲೆ ನೀರೇನಾದರೂ ಉಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಆಗ ಬೇಸಿನ್ನುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಕ್ಕೂ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ಪವರು ಮಾಡಲಕ್ಕೂ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ತತ್ಯತಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ,

“We have succeeded in getting the approval for Malaprabha and Upper Krishna projects.”

ತಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು foot note ಹಾಕಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—The new state was formed in the last year of the Third Plan.

Sri VEERENDRA PATIL.—No. It was formed during Second Plan Period. The third plan started during 1960-61. ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಬಹುತಃ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೂ ಆಗುವಂಥದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 220 ಟಿ ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹೆನ್ರಿಡೂವರೆ, ಹದಿಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಂಥದ್ದು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೊದಲನೆ ಹಂತದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅನುಮಾನಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೇಂದ್ರದ ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಪಾಲಿಸಿ, ಆಗ ಇದ್ದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಒಂಕರ್ ರಾಜ್ ಬಹದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಎರಡುಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಹುದು, ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ತಳಪಾಯ ಹಾಕಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಖೇಳಿಗೆಯಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಧೈರ್ಯ ನಮಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ವಿಚಾರ—ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣದ ಸದಸ್ಯರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ವರ್ಷಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದಂಥ ಮಲಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ನಿಂದ ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

We have succeeded in halting the final stage of Sri Shailam project and stopping of the clearance to Nagarjuna Sagar, stage-two. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್

(SRI VIRENDRA PATIL)

ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲೊಂದು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಂಥದವರು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ನಾವು ಬಹಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ, ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಎರಡನೆ ಹಂತದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಯಾರೆನ್ನ ತೊರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇ ಗೌಡ.—ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಎರಡನೆ ಹಂತದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಎರಡನೆ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಫಿಕ್ಸಿಂಗ್ ಆಫ್ ದಿ ಗೇಟ್ಸ್ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಅಲ್ಲ. ಬಹಳ ಜನಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತ್ಯ ಇದೆ.

ಇವನೆಯದು,

“We have succeeded in establishing the feasibility of constructing link canals for feeding this river from Godavari.”

ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿರುವ ಹೇಳಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರಾಹಾಟ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ. ಗೋದಾವರಿ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ತರುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಗುರಾಹಾಟ ಕಮಿಷನ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಅದನ್ನೇ ತತ್ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆರನೆಯದು,

“We have succeeded in getting the required quantity of water for our projects in Godavari Basin.”

ಗೋದಾವರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಳನೆಯದು, “We have succeeded in securing an assurance from the Government of India that our projects like Upper Krishna, stage-II, Bheema, and Bijapur Lift Irrigation schemes will receive sympathetic consideration.”

ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತಿಗೆ ಅನಂತರ ಹೋಗೋಣ.

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelgola).—Have you seen the statement made by Dr. K. L. Rao regarding the diversion of Godavari to Krishna ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಣಿತಿ ವಿನಿ ಎಂಬ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನಾನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, we have brought to the notice of the Central Government that the yield in Krishna basin is more than 1745 T.M. cft. This is the 1951 award of the Khosla Committee. 1951ರಲ್ಲಿ ಬೋಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು—ಅವರು ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ—ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ 1715 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಪರಿಯಾಪ್ಪಣದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅನಾಹುತ ಆಗಿ

ಹೋಯಿತು ಎಂದು. ನಾವು ಅಪ್ಪರ್ ರೀಡ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ರೋಯರ್ ರೀಡ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದು ಜನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದರು. ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ; ಆದರೂ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀರು ಕಡಮೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವ ಮುಂದೆಯೇ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮಹಾಪ್ರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನೀರು ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ ಎಂದು. ಗುಲ್ಮಾಟ ಕಮಿಷನ್ ಅವರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ರೆಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಗೇಜಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಾಸ್ಟಿ ನೀರು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿಲೇಂಧ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, 2100 ಚಿಲ್ಲರೆ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರಿಗೆ ಎಂದು ಗುಲ್ಮಾಟ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯವೂ ಬೇಡ:ವಂಥ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ನೀರಿಗೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ವೀಂ, ಮೈಸೂರು ಸ್ವೀಂ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಸ್ವೀಂ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಭವಿಷ್ಯದಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ನೀರೂ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಿಂದ ಈ ಸಾಧನೆಗಳಾದವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರೈತರೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಗೋದಾವರಿ ನೀರನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮ:ಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಒಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗುಲ್ಮಾಟ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ. ಎಲ್. ಹೆಂಡ ಅವರಿಗೆ 30-12-1962ರಂದು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂತು, ನಾಲಗೆಗೆ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೇಳದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇವೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರಿಯಾಚಾರ್ಯರ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಏತಕ್ಕೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು. ನನಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೋಗಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕೆಲಸ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಂಜಿನಿಯರು ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ಅಡ್ಡಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿಲೇಂಧ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಮ:ಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆನೇಕವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಶ್ರೀಶೈಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಏತಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದರೆ ಡೆಲ್ಟಾ ಎಂದೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ದಿಹುಶ: ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಈ ಯೋಜನೆ ಮೊದಲು 1954 ರಲ್ಲಿ ನಂದಿಕೊಂಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 1956 ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದು 1956 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನಿರಾವರಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಬದರಾವತಿಯಾಗಿ 2, 3, 4, ಸ್ಟೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು 40.5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು ಇರಿಗೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಯೂನಿಟೈಸೇಷನ್ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜು 264 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್, ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜು 144.9 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್, ಥರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಜು 595.2 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್ ಇದು ಇವರ ಯೋಜನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಕೇಳಿದರು. ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜು ಕಟ್ಟಿ ಪುಟರ್ಸ್ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—For how many acres?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಇರಿಗೇಟಿಂಗ್ 20 ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಜ್‌ವೈಸ್ ಇಲ್ಲ. 264 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್ 1956 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 1951 ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಇದು ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲ. ಅಂಕಿಸುಪ್ಪೆಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನಾಫರನ್ಸ್ ಕರೆಸಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಹೀಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಬಹುಶಃ 26 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1960 ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. “The plea is that the allocation of Krishna waters are not settled while Ramapadasagara, Pulikunchala krishna, Pennar Projects are not heard of, Nagarjunasagar is in full swing. Though I understand the project is not yet sanctioned by the Government of India in its present stage. 1960 ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದು ಫುರ್ ಸ್ಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲ ಇದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಷ್ಟು; ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್ಲೀವ್ ರೈಟಿ ಬಂತು, ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟಿ ಬಂತು. ನಮಗೆ ಬರುವ ನೀರು ಭಾರವೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನದಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೈಕಳಿ, ಕೇಳದೇ ಇರಲಿ with Central Government or without Central Government ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ದಂಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದವರು ದಂಡು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು? ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. If you can convince on that point I think you have achieved a signal success, you have opened your eyes at a stage when you cannot get even one crore of rupees from the Central Government in the tightened circumstances. Be that as it may. ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿಗೆ ಬಾಧಕ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ನಿಲುವು ನನಗೆ ಕೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದರೆ, 1967 ರಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು. 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಫುರ್‌ಸ್ಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನೀವು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಏನು ಸಾಧಿಸಿದಿರಿ? ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಂತಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತದ್ಧ ಶ್ರೀ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡೋಣ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರ ಮಾದರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜು ಈ ಮುಂತಿಮಂಡಲ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮೊದಲೇ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಹೋಯಿತು. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 1961ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆದಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ, ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾವು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ತಪ್ಪೆನಿಸಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಜ್ ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

“Nagarjun Sagar stage 2 could be cleared after the investigation of the diversion of Godavari waters is completed.”

10-00 A. M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕಮಿಷನರಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಚೆಕ್‌ನಿಟ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿನ ಮೇಸನರಿ ವರ್ಕ್ ಮುಗಿಸಿ ಫೈನಲ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಾತ್ರ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧ ಎರಪ್ಪ ನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೆ ಅವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಮತ್ತೆ ನೀವು ಕೂಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸೋಣ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ 3-4-5ನೇ ಸ್ಟೇಜುಗಳು ಸಹ ಮುಂದೆ ವರ್ತಮಾನ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಬಿ ಟ್ರೇಜಿನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಈ ಮುಂತಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸಂಜೀವರಾಡ್ಡಿಯವರೊಡನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೇನೂ ಅವಾರ್ಡ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವಾಗಿಯೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅರ್ಬಿ ಟ್ರೇಜಿನ್ ಬೇಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಜಿಕೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾರೂ ಸಹ ಅಂಜುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ತಾವು ಅಂಜುತ್ತಾ ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದ ಎರಪ್ಪ.—ಅರಸನ ಆಂಕೆ ಇಲ್ಲ, ದೆವ್ವದ ಕಾಣುವಿಲ್ಲ:

ಶ್ರೀ ಎಲ್‌ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಕೇಳುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೆ ಇದೆ. ರೆಫರ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮಗಿಲ್ಲ. “Section 4 reads:—

Constitution of a tribunal. When a request under section 3 is received by a State Government in respect of any water dispute and the Central Government is of opinion that the water dispute cannot be settled by negotiation, the Central Government shall by notification in the official Gazette constitute a water dispute tribunal for the adjudication of the water dispute.”

ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ನಾವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಬಹುದು. 1962 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಸಹ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು.

“The Government of India have not yet come to this conclusion. On the other hand, they are hopeful that a settlement satisfactory to all parties would be reached by negotiation much more expeditiously than through reference to arbitration under the Inter-State Water dispute Act.” Accordingly, as an essential preliminary to such a negotiation, they have appointed a Commission to collect all available data. The report of the Commission should be available when further action could be taken.”

ಇದು ಆದ ಮೇರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇರೆ ಅದರ ಫೋನಿಡಿಂಗ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದ ಮೇರೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕೇಂದ್ರದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಹಲವು ಸಾರಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಿರೀಕ್ಷಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವೇಕೆಸರಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಜಟಿಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇದು ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್ ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ 1963ನೇ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಆಂಧ್ರ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇವರು ಅದರ ಚೀರ್ಮನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್ ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ. ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕವಾದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮುನ್ನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಥೋರಂಪ್ ತಾಳಿದೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬೇಕೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು 21.7.1961 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕಳಿಸಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, In regard

to the establishment of the River Boards to Inter-State rivers, we have written to the Central Government on 21st July 1961 as our view that the functioning of River Boards may not be useful until proper allocation of water is made ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಯಾವ ಭೋರಣಿ ಪರಕಾರ ತಾಳಿದ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ನೀರು ಆರೋಕ್ಷೇಷನ್ ಮಾಡಿರಿ. ನೀರು ಆರೋಕ್ಷೇಷನ್ ಮಾಡವೇ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ಆರೋಕ್ಷೇಷನ್ ಆಗದೇ ಇರುವ ಮೂಲಕ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ರೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಪ್ರೆಷಿಯರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ನಮಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ರೆಷಿಯರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನೀರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದೇ ದೇಶದ ಒಂದೇ ಜನಾಂಗದ ಜನರು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಭೂಪಾಲರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 15 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದ್ರದವರು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ನಾವು ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಯಾವ ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ ಮಾಡಿ 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು, ನೀರು ದಾನ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನಾವು ನೀರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕತೆ? ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ? ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ರೆಸಿಪ್ರೊಕಂ ಆಗಿ ಮ್ಯಾಜುಯರ್ ಆಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆ ತಾಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮದು ಇದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರದು ಎಂದು ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು ಅಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವಾಗ ಬಗೆಹರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧವಾಗಿರಬಾರದು. ಕಾವೇರಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಚ್ಚಿದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಂದೂ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನು ಇದೆ, ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಕೊಯಿನಾ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಆಗಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರ ದವರು ಕೊಯಿನಾ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ತಯಾರಾಡುವ ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಆಡುವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೊಯಿನಾ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ರೇರ್ವಾಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಿಹಾರಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ. 25 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ಕೊಯಿನಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಇದೆ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಆಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗುಜರಾತ್ ಎರಡೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರ್ ರೀ-ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಯಿತು,

(ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂಟ್ ಪಾಟೀಲ್)

ಬಹುಶಃ ಮೇ 1958 ರಲ್ಲಿ ಆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಗ್ಗೆ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅಗ್ಗೆ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಅವರು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ 25 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನಿರನ್ನು ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಿಜರ್ವಾಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪೂರ್ವೋತ್ಕರ್ಷ ನೇಟ್ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1958 ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕಳಿಸಿದೆ. ನಾವು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ನಿರನ್ನು ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಗಬಹುದು. ಪೂಜಿಕ್ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ನಮಗಾಗಿ ನಿರನ್ನು ರಿಜರ್ವಾಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಾಗದ ಹೋಯಿತು. ಅಗ್ಗೆ ಯಾರು ವಂತ್ರಿಗಳು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1958 ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ಅಮೇಲೆ ಜೂನ್ 1952ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಅವರಿಗೆ ಬರೆವೆವು. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪೂಜಿಕ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಯಿನಾ ಪೂಜಿಕ್‌ನಿಂದ ನಾವು 25 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರೆವಾಗ್ಗೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿನ offerಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾದ ಉತ್ತರ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಅಫರ್ ಈಗ ಇರ ವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. We could not keep that offer indefinitely ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೇಸು ಏಕ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದರು: ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರು ಹೋಯಿತು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿದ್ದಾರೆ, ನೀರು ದೊರಕಿಸಲು ಇವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಕಾಗದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ನಾವು ಕೊಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆ ಇತಿಹಾಸ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನತತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಮ್ಮತಟ್ಟಿ.—ಅದರೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿಫಲವಾದರೂ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂಟ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೊಂದು ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ನಾವು ಈ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ನಮ್ಮದು ಒಂದು ದೇಶ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಸ್ಲೇಟುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ರಿಜರ್ವಿನಲ್ಲಿ ಇಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ನೀರಿಗೆ ನೀವು ಕೆತ್ತಿ ಹಡ್ಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಪಾದವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಟೋಟಲ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಏರಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟು 3581 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಈಚೆಕಡೆ ಅಚೆಕಡೆ 6-7 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಬರಬಹುದು. ಟೋಟಲ್ ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೂರೈಸಿದ

38 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ 8.5 ರಷ್ಟು ಆಯಿತು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 40 ರಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರ್ವೆಸಾಯಿಲ್ ವಾಟರನ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ್ ಸಾಗರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರದು ಶೇಕಡಾ 8.5 ರಷ್ಟು ಬರುತ್ತೆ. ಬಹುಶಃ ನದಿಯ ಪಾಲು ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ದಾಟಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮೊದಲನೆಯ, ಎರಡನೆಯ, ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೇಜರ್ ಹಾಗೂ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಎಸ್ತಿಮೇಟುಗಳ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಸುಮಾರು 247 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಸುಮಾರು 96 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ 150 ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ Cost of Construction ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವೀಲ್ ಒವರ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 150 ಕೋಟಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 55.5 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರೊಳಗೆ ಕಾಳಿ ನದಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 40 ಕೋಟಿಯಿಂದ 65 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯ ಯೋಜನೆ ಬಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇನ್ನೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆ ಅರಂಭವಾಗುವುದರೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ 123 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಸಾಲ ತರುವುದು? ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಹಾಕಿ ತರದೆ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಹಾಕಕೂಡದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ 50 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂ 50 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನೂ ಬರೀ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಬರೀ ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇ ಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂ 30 ಅಥವಾ 40 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಾಟರ್ ರೇಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬದರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri H. SIDDHVEERAPPA.—You create that climate where the country can feel one with you.

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದು.....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅದು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ವಾತಾ ವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಿ. What we have been saying is, you have forfeited the confidence of the country by all these means. ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೇ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದುಡ್ಡು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದುದು ಮತ್ತು ಸ್ಪಿರ್‌ಒಪರು ವರ್ಕ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ನುಮಾರು ನೂರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸು ವುದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಬರೀ ಇರಿಗೇಪ್ಪಿಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ... ..

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 40 ಕೋಟಿ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಆಗ ಶರಾವತಿ ಬಂತು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಇದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದರಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಏಕ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬಾರ ದಾಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಜನ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ನಮಗೂ ಕೂಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲರವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆಯದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತದೆ ? ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇರಿಗೇಪ್ಪಿಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರ ತಾಳ ಮೇಳ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is whether any clarification is to be allowed or not. If I allow one member, I have to allow others also. If it is only by one member, I can allow.

10-30 A.M.

Sri C. K. RAJAI AH SHETTY.—Sir, you were pleased to say that clarifications can be made. But now you are not allowing.

Mr. SPEAKER.—I am trying to know whether it is by one person. I find that everybody is trying to ask for clarification.

Sri H. B. JWALANIAH (Hassan).—What have you done with the power of Sharavathy ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ದೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಚಾರ್ಜಸ್‌ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿರುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಎನಿಮಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರದೂ ಅಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಇಷ್ಟು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri AZEEZ SAIT (Narasimharaja).—Regarding asking for clarifications, I would like to say that the minister has trespassed in the name of intervening. In the pretext of intervention he has taken much time of the House and trespassed into the time of the other members. I have still to understand from the dictionary the meaning for the word intervening. He has actually trespassed into our rights and I want protection from the Chair.

Mr. SPEAKER.—I must protect the House against this member first.

[Laughter.]

If there is somebody who is going to take responsibility, I can accept it. If everybody goes on giving contradictory directions, what can I do? The member has to understand the meaning of the word "trespass". I have 25 names who are desirous of speaking. I am trying to eliminate old members, if I may call them so.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—If you so desire we can sit on the 24th after the Finance Minister finishes his speech.

Mr. SPEAKER.—We can sit on the 24th instant. I have no objection. Now Sri S. S. Arakere will speak. Each member will kindly finish his speech within 10 minutes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಿಲ್ಕೋಲಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಧೋರಣೆಯು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮುಂದಿನ ಧೋರಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತಹ ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಅಂತಾ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಶರಾವತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಶಾಸಕ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಇಂಪಾರ್ಟಿಕಯುರ್ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯರ್ ಎನಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾನು ಅಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಂತ 20 ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚುನೆಯಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಸರಿಹರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ, ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಂಬನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದರಾಗುತ್ತೆಂದೂ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರೇಲಿ)

ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯವೂ ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯದಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿರು ವಾಗ್ಗೆ ಈ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯದಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಾಗಲಿ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯ ದಿಂದ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ ಮಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೂಲಿಗಾರರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ತಂದ ಹಂದಿ ತಿನ್ನುವ ಗೋಧಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಜನರಿಗೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ ಅಥವಾ ಜೋಳ ಯಾವುದೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡಜನರು ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹವರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದಾಗಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತಾಗ್ಗೆ ಜೋಳ ಅಥವಾ ಕಾಳು ಸಿಕ್ಕಾರದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

[Smt. B. BASAVARAJESWARI in the Chair.]

ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿ ಬಡವರೂ ರೈತರೂ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಕಾಲವನ್ನು ತಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯವಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕ ಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಡೆಗಟ್ಟದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಡಜನರು ಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಸರ ಪ್ರಾಣಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಜೋಳ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ಇಷ್ಟವಾದರೂ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಬೆಲೆಗಳು ಅಗಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಿಂದ ಬಲವಂತದಿಂದ ಲೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಅಂಥ ನುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಕರೆಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಯನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕೋಟಾವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 20 ಚೀಲ ಕಾಳನ್ನು ಬೆಳೆದಿರುವವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 4 ಅಥವಾ 5 ಚೀಲ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜನರಿಂದ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿ ಕಾಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೀಲ ಒಂದಕ್ಕೆ 45 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 52 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಇವರು ಮಾರಾಟಮಾಡಿದಾಗ ಅದೇ ಕಾಳನ್ನು 70-75 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಚೀಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬೆಲೆಯ ಮೇಲೆ 4-5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಾಭ ಪಡೆದರೆ ಆತನನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ತಾನು 45 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು 75 ರೂಪಾ ಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಡಜನರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ದರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅವರು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಲಾಭಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಲಾಭಕ್ಕೂ ಅಂತರವೇನಾಯ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಅಲ್ಲವೇ? ರೈತರು ಏನೋ ತಮಗಿಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ

ಅವರಿಂದ ಕಾಳನ್ನು ರೇವಿಮೂಲಕ ತಂದು ಅದನ್ನು ರಾಧಕ್ಕೆ ಮಾರುವುದು ಉಚಿತವಾದ್ದಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬಂದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿ ಸುಸ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಅಂಥ ಉತ್ತಮ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೇವಲ ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನಿಷ್ಠಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನಾ ಶಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬತ್ತನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೋರ್ ಫುಡ್ ಕ್ಯಾಂಪೇಯನ್ ಸ್ವೀಮಿನಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಡ್ ಜೋಳವನ್ನು 13,700 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಾನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು, ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಯೋಗ್ಯ ಅಕಾರವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ತಿಂದರೆ ಜನರ ಶಕ್ತಿಯು ಕಡಮೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದಾದರೂ ಹೈಬ್ರಡ್ ಜೋಳವನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಹುಂದು ಜೋಳ ಎಂಬ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಜೋಳವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹುಲುಸು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ 3 ಕಾಲ ಸಾಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೈಬ್ರಡ್ ಜೋಳಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳನ್ನು ಈ ಜಾತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ದನಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೈಬ್ರಡ್ ಜೋಳ 2-3 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ದನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇವು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹುಂದು ಜೋಳಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಿನ್ (ಪಾಪ) ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳೆದ 20-30 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೇನೂ ಸಾಧಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಯಾವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹೊರಗಡೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಬಣಿಗಳು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಹೊರಗಡೆಯೇ ಉರುಳಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಜನರ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಅಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವೋಚ್ಚರ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ನರಕಾರವು 1957ರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇದ್ದ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಮಲತಾಯಿ ಥೋರಣಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳೂ ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟವಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಬಡ ಜನರು ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ದುಡಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕೈಗೊಳ್ಳಲೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಸವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸುಯಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಡಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರರನ್ನು 1966ನೇ ಸೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದುನೂರು ಮಾಸ್ತರಗಳನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಡನನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಭೀಮಾ ನದಿಯ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ದಂಡೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕಿಯರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಡಳಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಾವೇ ಅದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ (ದೇವನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ, ದೇಶಪ್ರೇಮಿಯೂ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಅರಿತುನುರಿತಂಥವರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುವಂಥ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ; ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸುದೈವ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರಲಿರುವ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೇನಿವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಲು, ನಾರ್ಯಾರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಪಳಗಿ ಅರಿತುನುರಿತಂಥ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮೋನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ನಾನಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ದಕ್ಷರಾದಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾರದಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗಿರಾರದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ, ಯೋಜನಾ ಗುರಿಮುಟ್ಟಿದೆ. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ದೇಶದ ನಾನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಯಪ್ರದವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗ ಕಾಣಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೇ ಇರುವ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಾಗಿ, ಅವರೇ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೊಳೆಯೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಏನೋ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಯೋಜನಾ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ, ಜನಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿಜಾಂಶ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರಬಹುದು. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾವಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಎನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ತುರ್ತಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆಯಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ

ಕೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಅದು ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದೂ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಖನಾಕಿನ ನದಿ ಹಲಯುವಾಗ ಅದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹೊಸಕೋಟೆಯ ಮೂಲಕ 15 ಮೈಲಿಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲರುವ ಸುಮಾರು 200 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಉಪ ನಿರಾವರಿ (ಕರೆ ಬಾವಿ) ಗಳಿಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ. ದೊರಕುತ್ತದೆ ಆ ಉಪನಿರಾವರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದರೆ ರೈತರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಉಪ ನದಿಯಾದ ದಕ್ಷಿಣಖನಾಯಕಿಯ ನಿರ ನೈರಾ ಶೇಖರಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರನ್ನು ತುಂಬಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು—ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೋಕೋಪ ಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ 15-20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೇವಲ 20 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದರೂ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲದೇ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಜತೆಗೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒದಗುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾರೋಗೇಜ್ ರೈಲ್ವೆ ಇದೆ. ಬಂಗಾಳಿ ಪೇಟೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮತ್ತು ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮುಖ್ಯ ವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವೂ ಆಗಿದೆ ನ್ಯಾರೋ ಗೇಜ್ ರೈಲ್ವೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಜನತೆಗೆ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ರೈಲ್ವೆ ರೈತನನ್ನು ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್‌ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಹೋದರೂ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ಖಾಳರಗೇಜ್‌ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿ ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಧರ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮುಖಾಂತರ ಜನತೆಗೆ ಹಾಗೂ ಯುವಕರಿಗೆ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದುಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಕೆಪ್ಪನ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ, ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪ್ರಗತಿ, ಅರಿವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಒಂದು ಜ್ವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವರು ವಹಿಸಬೇಕು. ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಶಾಖೆ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿದ್ದರೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲ ವೆನ್ನುವ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಇವೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಎನ್ನರಿಸಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯಶಾಖೆ ಎಂದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅದರ ಮೂಲಕ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೇಳಸಬೇಕು, ಆಗ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹಾಸಿ,

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ)

ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದರೂ ಅವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅರಣ್ಯಗಳು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫಲಪುಷ್ಪ ವ್ಯವಸಾಯ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇವು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಿಂದ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

11-00 A.M.

ಇನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತಾ ನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಸರ್ಕಾರ 20 ಜನ ಹರಿಜನರಿಂದ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇದೀ ಭಾರತದೇಶದ ಜನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಗಳು ಆಸಿರಿರುವಂತಹ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 20 ಜನ ಹರಿಜನರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆಯೇ? ಇಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ? ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹೇಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಡುತ್ತಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕಾಲವನ್ನು ನಾವು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾವು ಇಂದು ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ವೀಕ್ಷಕರಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಜನತೆಗೆ ಏನೇನು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಈತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಜನತೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗ

ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ದಕ್ಷ ಹಾಗೂ ನುಭದ್ರಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯಿಸಲು ಸಹಕರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್ ನಜೀಗೌಡ (ಆರಕಲಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ನಂತರ ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯವಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗೋವಧೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಪಾನನಿರೋಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಾನನಿರೋಧ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಯಾವ ಧರ್ಮವೇ ಆಗಲೇ ಗೋ ಮಾಂಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಬುರಾನಾಗಲೇ, ಬೈಬಲ್ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಯಾವ ಧರ್ಮದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಗೋ ವಧೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ದೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳು ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬೆಳೆಯಿದರು. ಕೋಣನ ಮುಂದೆ ಕನ್ನರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂತುಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಶ್ರಾವಕರ ಮುಂದೆ ಕನ್ನರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಸಂತುಷ್ಟ ರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೆದುರು ಶರಾವತಿಯು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷ ದವರು ಮಂಡಿಸುವುದೂ ಕೋಣನ ಮುಂದೆ ಕನ್ನರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಮೊದಲೋ ಅಥವಾ ಈಗಲೋ ಏನೋ ಆಚಾರತುರ್ಯ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚಾರತುರ್ಯ ನಡೆಯಿ ತೆಂದು ಇವರು, ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚಾರತುರ್ಯ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಹೀಗೆ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಹೆಣ್ಣರಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ತಬ್ಬಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾದಳಿತದ ರಥವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿ ಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೆ ತೀರ್ಪಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ತಪ್ಪುತಪ್ಪರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ಹೊರತು ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣ ಯಾರಿಂದಲೇ ನಡೆದಿರಲಿ ಅದು ದೇಶಕ್ಕೆ ನಡೆದಿರುವ ಅಪಚಾರ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಆಲಕ್ಷಿಸಿ ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವುದು ಸೌಜನ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ವರೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತಿಂದರು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವವರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೌಜನ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ನುಮ್ಮಸಿರು ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಲೆರೆಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ 50 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ 500 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಮಿಳು ಜರಾಶಯದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯು ತ್ತಿದೆ. ಈ ಜರಾಶಯದ ಕೆಲಸ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದರೆ ಇನ್ನು 50 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಈ ಜರಾಶಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕೇರಳವವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರದವನಿಗೆ ವಿದೇಶವಿಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹವುಗಳ ಪೈಕಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಒಂದೆರಡು ಮಿಷನಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವೇಶ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೇರಳ ದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸೌಜನ್ಯವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ಕಳಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. No mention has been made of Government's efforts to protect the riparian rights of Mysore in the Cauvery basin and that State's interests have been subordinated to personal and vested interests. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು 2ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 1964ರಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

“ನಮಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಈ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕು. ಆಪ್ತೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭವಾನಿ, ಅಮರಾವತಿ ಮತ್ತು ನವಲ ಈ ಮೂರು ನದಿಗಳ ನೀರಿಗೇನಾದರೂ ಕಚ್ಚಿಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ, ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲೆ ಏಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಅರವತ್ತರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲ ಈ ನದಿಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರೆ, ಈಗ ಆ ನದಿಗಳಿಂದ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು 33-39 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನಮಗಿಗ ಇಲ್ಲನ್ನೂ 24-25 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ”

ಎಂದು ಇದೆ.

ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಈ ಮೂರು ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 60ರಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ 45 T. M. C. Ft. ಹಾಗೂ ಮೇಲಿನ ಕಾರಣದಿಂದ 24 T. M. C. Ft. ಒಟ್ಟು ಈ 69-70 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ದಾರುಣ ಕತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟವೋ, ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರನಾದ ಕಾನ್‌ಪರನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು, ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಮನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬತ್ಯಾದಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ, ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನಾವು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅದು 16-5-61ನೇ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ನಿವೇಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಂಶಾಗೀರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪಾಂಥೆಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಎಸ್ಕಾರ್‌ವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ನಿಜವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ, ಹರದೂರೇ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು? ಪುರಾತನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಇನಲು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ಆಧುನಿಕ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರಾದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದೆ ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಮಾರಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ

ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹುದಗೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕದ ಮುಖಾಂತರ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“It was found during investigation that it was not possible to command the scarcity areas in Hassan, Mysore and Mandya districts from this site. Therefore, this site had to be given up. Alternative sites higher up were to be investigated.”

ಆ ರೀತಿ 1960 ರಲ್ಲಿ ಹುದಗೂರು ನಿವೇಶನಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ? ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಹರದೂರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಟ್ರೇನ್ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಘಂಡೇಶನ್ ಕಲ್ಪನ್ನು ಹಾಕಲು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕರೆದರು. ಆದರೆ ಜನತೆ ದೂರು ಕೊಡಲು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರಾವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಕೆ. ಎಂ. ರಾವರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಟ್ರೇನ್ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಏನಿದೆಯೋ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೈಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಿವಾರೀ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಡ, ಆದರೆ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ 69 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನಿರ್ದೇಶನ ಇವರು ಬಿಡಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಈ ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನಿರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ 75 ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ಜಮೀನು ನಿರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ 90 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಯಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ? ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾರಂಗಿ ನದಿ, ಕಾವೇರಿ ರೈಲೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾನೂನಾಗಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಂಬದಕಡದ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರದೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ, ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಸತ್ತ, 40 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿರಂತೆ, ಆ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಗ ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಜನರು ಶಪಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಮುಂಕುತಿಮೃತ ಕವನ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

“ ಸರ್ಕಾರ ಹರಿಗೋಲು, ತೆರೆನುಳಿಗಳತ್ತಿತ್ತ, ಸೆರೆ ಕುಡಿದವರು
ಕೆಲವರು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವರು, ಜನವದ್ದು ಕುಣಿಯುವುದು
ಬರುಗಳ ಬೀಸುವುದು, ಮುಳುಗಡೆಹುದು ಅಚ್ಚರಿಯೋ
ಮುಂಕುತಿಮೃತ.”

ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ (ಪುತ್ತೂರು) :—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತೊಂದರಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐತಾಳರವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಬಂದರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀ ಐತಾಳರು ಬಂದರೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಜನರೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬಹುದು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಇವರಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿಗಾರರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದುಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿಕಾರ ಜನ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಅತಂಕ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಣಬೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರು ಹಾಕಿರುವ ಗುಡಿಸಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಯಿತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕಂಗೆಟ್ಟು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ಷಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ವಿಪ್ರಾದವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಜನರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕೂ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಷಕ್ಷದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಗೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಈಗ ಲಂಡನು ಷುವತ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೋ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಮಗೂ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡಲು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆಗ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಆದಕೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುವು, ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನತೆಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟಗಳಾದವು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಬರೀ ಆಡಳಿತದವರ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಪುದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆಗಿದ್ದ ಸರಕಾರ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಈಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನತೆಗೆ ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಿಸಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲ ಇದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಬೇರೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಅದ ಮೈಸೂರಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತೋರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗದವರು ಸಮುದ್ರದ ಮೀನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲರುವ ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ಕೆರೆಗಳ ಮೀನನ್ನು ತಿನ್ನುವವರು ಆಗಿರಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೀನು ತಿನ್ನುವವರೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಬ್ಬಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಈ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಆಡಳಿತದವರೂ ಒಪ್ಪರಾರರು. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಜನರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೋ ಜನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಾಜರ ಸರಕಾರ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಆಗ ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರಕಾರ ಇತ್ತು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಕನ್ನಡ ದೇಶವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಲು ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರಕಾರ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲ ಇತ್ತು, ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ ಜನ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೇ. ಮೊದಲಿಗೆ ಅವರು ಗೃಹ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಜನ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಮಾಡುವ ಜನರ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿ ನವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಈ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಕಳ್ಳಸರಾಯಿಗೆ “ಬಸಪ್ಪ” ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Point of order, Sir.

Mr. SPEAKER.—Will the member kindly name the rule in support of his point of order. There should be no mistakes afterwards inflicted upon me. The trend of the debate should not be disturbed unnecessarily. Members may kindly adhere to the rules and must co-operate with me. They do not co-operate and afterwards feel not quite happy if any action is taken. I have got 25 names of the members. After the members have participated if I am not able to find time for others, it will not be a happy situation.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ. ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದಿಸಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಬ್ಬರು ಕೇರಳದ ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿವಾದದ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಿಂದ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಗೆದ್ದು ಬಂದವರು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಧಣಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಿಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಕೀಲನವರವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಧಣಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

11-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ನೀವು ಏನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಅದೇನು ಮಾಡಿದ್ದು ನೀವೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಸತ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಅಂತಹ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಆಳಿಯ ಸಂತಾನಿಗರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಲಗಾವು ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದರಖಾಸ್ತುಗಳ ವಿಚಾರ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದರಖಾಸ್ತಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಂಡಾಂತರ ಉಂಟು. ಇದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮಗೆ ಲಗಾವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಾನೂನು ಪ್ರಯೋಗನವಾಗುವಂತಿತ್ತು. ಅದು ಈಗ ಲಗಾವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ವತ್ತು ಇದ್ದರೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ)

ಅವನಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಒಂದು ಎಕರೆ ದರ ಖಾಸ್ತಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಇದೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ನೂತನ ಏನು ಎಂದರೆ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಕೋರ್ಸ್ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಥೋರಣ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಆಗಬೇಕಾದರೆ 10-30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 10-30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಆತ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎರ್. ಎಂ. ಪಿ. ಕೋರ್ಸ್ ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಡಾಕ್ಟರು ಬರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಯೇ ಏನಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರ್. ಎಂ. ಪಿ. ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಟೆಟ್ ಮೆನ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲೆಸ್ ಬಹಳ ತಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಡಿಲೇ ಆಯಿತು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೀತಿ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಡಿಲೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಲೆಸ್ ಬೇಗ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪಕಾರ ಆಗಬಹುದು. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಣಂಬೂರು ಬಂದರಿಗೆ ವಸತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು. ಬರೀ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ವಸತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸತಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಸತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುವುದು ಹೇಗೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಪಣಂಬೂರಿನ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಎರೋಧಿಸಬೇಕು ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿ, ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು, ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಜನರನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಜನರು ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಜನರನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ನಿಮ್ಮಿಂದ ಶುರು ಆಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೋ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸವರು ಇರುವುದು ಅಲ್ಲ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಎರಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು, ಯಾರಾದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಗಬಹುದು, ಯಾರಾದರೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಗಬಹುದು ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸವರು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಯಾರ ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಯಾರ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಅದನ್ನೇ ಗಂಡಾಂತರ ಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದರೂ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು. ಅವರ ಸಲಹೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸರ್ಕಾರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅತ್ತರಾಗಿ ಇತ್ತರಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (ಶಿಕಾರಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ವಂದನಾ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಾಗ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಆಚರಿಸದೆ ಇರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರ 22. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರ 27. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಕೇವಲ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳು ಯಾರೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವರು, ರೋಗೋಪಶೋಧನೆ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ವಿಧ್ಯಾ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಇನ್ನೊಂದು 16 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಸನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಆರು ಜನರ ಸಣ್ಣದಾದ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡುವನ್ನೇ ರಚಿಸಿ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾದ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಒವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಮೊದಲ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ವಿತಕ್ಕಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಮಿತವ್ಯಯದ ನೋಟನೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಸೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ದೇಶ. ಅದರೂ ಸಹ ನಾವು ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗದೆ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಜನದ ಆಡಳಿತದ ಅವ್ಯಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಪಿಕ್ಕಾರಿಪುರ ಮುಂತಾದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು, ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ವಿಷಾದದ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೇವಿ ವಸೂಲಿ ಪದ್ಧತಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ, ಯಾವಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂಬುವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಲೇವಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂಥಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಬೇಡ, ಬೆನ್ನ, ತಳವಾರ ಮತ್ತು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಜನಾಂಗಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. ಇವರುಗಳು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಕಾರವಾರ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಹಳೇಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಇರುವುದು ವಿಸ್ತಾಧಕರ, ಈ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ

(ಶ್ರೀ ಹಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ)

ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 48 ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ 40 ಲಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿ ಜನರು 15 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಬೋಲಿ ಜನಾಂಗದವರು 9 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ, ಬಾಣಜಾರರು ಅರೊವರೆ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೊರಚರು ಮತ್ತು ಕೊರಮರು 3 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನುಳಿದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರು ಒಟ್ಟು 7 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೋಲಿ, ಕೊರಚ ಮತ್ತು ಕೊರಮ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಗತಿ ಅಧೋಗತಿಯೇ ಇಳಿದಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡದೆ ಕಡೆ ಗಣಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳಾದ ಬೋಲಿ, ಬಣಜಾರ, ಕೊರಚ ಮತ್ತು ಕೊರಮ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ ಸಹಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಯಾವ ಒಂದು ರೂಪದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಒಂದು ಡ್ಯೂಸ್ ಇದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು 'ಆಡಿಟರ್‌ಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಜೀವ ನಾಡಿಗಳು; ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಈ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಆಡಿಟರ್‌ಗಳ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ದುಃಖಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್, ಸೀನಿಯರ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಡಿಟರ್; ಸೀನಿಯರ್ ಗ್ರೇಡ್ ಆಡಿಟರ್ ಎಂದು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಆಡಿಟರ್ ಎಂದು ಏಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಅವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಈಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇರಾಖೆಯ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರ ಪಾತ್ರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸುಪ್ಪವನ್ನಿತ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಗದಗಿಪ್ಪ ಬಣಕಾರ್ (ಬ್ಯಾಡಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೆನಪು ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ತಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವು ವಂತಹ ಹಾಗೂ ಕವಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರವೆನಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ನೇರವಾಗಿ ಅದೃಶ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಂತಹ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ರಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಯಾರು ಬಂದರು ಏನು ತಂದರು

ದಿನದಲಿತರ ಕೊಂದರು

ಬಡವ ಬಲ್ಲದೊಂದು ತೋರಿಸಿ

ತಾವೆ ಎಲ್ಲವ ತಿಂದರು.

ಸ್ವರ್ಗವನು ಇಳಿಗಳಿಸುವಂತಹ

ಸೋಗಿನಲ 'ಜನ' ಸುಲಿದರು

ಪರರ ಹಂಗನು ಹರಿದೆವೆನ್ನುತ

ಹಮ್ಮು ಬಮ್ಮಿಗೆ ನಿಂತರು !

ನಾಡತ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ದುಡಿವ ನೆಪದಲ

ಎಲ್ಲರೊಳು ಮುಂದಾದರು

ಸ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ದುರುಳ ಬುದ್ಧಿಯು

ಕಾರ್ಯದಲ ಒಂದಾದರು.

ಅಸೆ ಅಮಿಷ ಹುಸಿ ಅನೂಯಕೆ
 ಆತ್ಮವನೆ ಬಲಕೊಟ್ಟರು
 ತರೆ ತರಾಂತರ ಜನತೆ ನರಳುವ—
 ಹಾಗೆ ಬರೆಯನು ಕೊಟ್ಟರು.
 ಭಾಷಣದ ಬರೆ ಬೀಸಿ ಮೋಸದ
 ಪೆದ್ದ ಕೈಲರ ತಳ್ಳುತ
 ಕ್ಷಾಮವಿದ್ದರು ಕ್ಷೇಮವೆನ್ನುತ
 ವಾಮ ಮಾರ್ಗದಿ ನಡೆಯುತ
 ಇಂದು ನಡೆದಿದೆ ನಾಡ ನಾಯಕರಿಂದ
 ಮೋಸದ ನಾಟಕ
 ಎಂದಿಗೋ ಇದು ಕಳೆವುದೆಂದಿಗೋ
 ಇವರ ಪಾಪದ ನೂತಕ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ ಎಂದು ಇರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಗದಗಿಪ್ಪ ಬಣಕಾರ.—ಕೆಳಗಡೆ ಮಹದೇವ ಬಣಕಾರ ಎಂಬುದಿಷ್ಟೇ ಇದೆ. “ಹರಹರಾ” ಇಲ್ಲ.

ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಯಥಾವತ್ತಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ನಾನು ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯದೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಗಡಿ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸಕರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾವೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ‘ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ನನ್ನು ತೋರಿಸು, ಇಲ್ಲವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡು’ ಎಂದು. ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡು ಎಂದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಒಪ್ಪಲಿ, ಒಪ್ಪದೆ ಇರಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಮೈಸೂರು ವಾದಿಗಳ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ತಳ್ಳಿ ಕೊಂಡು ಗೊಂದಲಮಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಜನತೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿಲ್ಲ.

ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ವಾದಗ್ರಸ್ತವಲ್ಲದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಾದಗ್ರಸ್ತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ ರುಜು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಹುಡುಗರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಟಕ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾಜನ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು 21ನೆ ತಾರೀಖು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನುಣುಚಿ ಕೊಳ್ಳುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸದ ಗಡಿ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಒಂದು ವಚನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ‘ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಕಡಕಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ದದೆ ಮಾಣ್ಣನೆ ಕೂಡಲನ ಕೂವುದೇವ’ ಯಾವುದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಅಶ್ವಾಸನೆಯ

(ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಗದಿಗೆಪ್ಪ ಬಣಕಾರ)

ಮೇಲೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಅವರು ಪಾಲಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಜನತೆಯ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲವಾದ ವಿಷಯ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಮೇಲೆ 29 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆ ಕೇಸುಗಳು ಕಮಿಟ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಆನ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಆಗಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು ? ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ದುಡ್ಡನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಗದಿಗೆಪ್ಪ ಬಣಕಾರ.—ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು ; ಕಮಿಟ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಲೇವಿ ವಸೂಲಿಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 46-50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬೆರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಬೆರೆ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಜೋಳದ ಬೆರೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ 70 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೂ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ 46 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜೋಳವನ್ನು 70-79 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ರಾಭ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಲೇವಿಯಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಳೆದವರು, ಈ ಲೇವಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಮುಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದಾತ್ತ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೇಟೆಯ ಧಾರಣೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ ಧಾರಣೆಗೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಲೇವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ 46 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೈಂಟಾಲಿನಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು 70-80 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ 25-30 ರೂಪಾಯಿ ರಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಉದ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಂಡವಾಳವಾದುದು. ಯಾವ ರೇಟನ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೇವಿ ಎತ್ತುವಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು, ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಚೈನಾ ದುರಾಕ್ರಮಣದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು, ತಮ್ಮ ತೂಕದಷ್ಟು ಬಂಗಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ಫಿಲಂ ತೆಗೆಸತಕ್ಕ ಆಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ? ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸವಾಲಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದುಕಡೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಾಗ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ಭರವಸೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣದಲ್ಲಿ 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ ? ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಪಾಲೆಟೆಕ್ಸ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನವರು ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಣವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧಿಗಳೊಬ್ಬರ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಆಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ? ಇತ್ತರಕ್ಕೆ ಅವರ ಗಮನ ಹರಿದಿದೆಯೇ ? ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೂ ಬಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಎಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು, ಅಥವಾ ಅವರ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು

ಹೇಗೆ ಎಂದೋ ಏನೋ ವಿಚಿರವನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿದೇಸಾಯಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಒಪ್ಪಿಸಿದೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅನೇಕ ಸಲಹೆ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಲಹೆ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಬಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12 NOON

ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಕೂಳು ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಾಗಲೂ ಅವರು ನಗುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ತುನಗೆ ದೇವರು ಕರ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಎಂದಾಗಲೂ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು? ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ಕರಿ ಕನ್ನಡದ ನೋಟ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಂಗಪ್ಪನವರ ಹುಸಿ ನಗು ಇವೆರಡೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಕೊಡೆದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಂದು ದಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಯನ್ನೇ ತಿಂದು ಬದುಕುವಂಥ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೀಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ರೋಷದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—If every member exceeds his time, it will be very difficult for me to conduct the business.

The House adjourn now and reassemble at 3 P.M.

The House adjourned for Recess at Five Minutes past Twelve of the Clock and reassembled at Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

STATEMENT OF SUPPLEMENTARY AND ADDITIONAL DEMANDS FOR GRANTS FOR 1966-67 (3rd INSTALMENTS)

Presented

SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance and Planning).—Sir, I beg to present a statement showing Supplementary and Additional Demands for grants for the year 1966-67 (III instalment) as required under article 205 of the Constitution of India.